

бичками на відгодівлі шляхом балансування раціонів за селеном. Корми і кормовиробництво міжвідомчий тематичний науковий збірник. 2004. Вип. 54. С.143-149.

2. Приліпко Т. М., Захарчук П. Б., Косташ В. Б., Шулько О. П. Перетравність поживних речовин за використання різних селеновмісних добавок в раціоні бичків. *Науковий вісник ЛНУ вет.мед. і біотехнологій ім. Гжицького. Серія «Сільськогосподарські науки»*. 2016. Т.18 № 2(67). С. 204-206.

3. Prylipko T., Gonchar V., Kostash V. The effect of different selenium sources on productivity and carcass quality of pigs. *Scientific achievements in agricultural engineering, agronomy and veterinary medicine. Polish-Ukrainian cooperation Kraków*, 2017. pp. 35-43.

4. Приліпко Т. М., Косташ В. Б., Захарчук П. Б., Ліщук С. Г. Вміст селену в кормах раціонів молочної худоби зони поділля України *Proceedings of the International Scientific Conference "International Trends in Science and Technology"* (October 17, 2017, Warsaw, Poland). pp.48-52.

Заяць Віталій

аспірант

Науковий керівник: д.с.-г.н., професор Цвігун А.Т.

Подільський державний аграрно-технічний університет

Кам'янець-Подільський, Україна

ДОСЛІДЖЕННЯ РОСТУ ГІБРИДНИХ КРОЛІВ

Для досліджень росту гібридних кролів використано три породи м'ясних кролів: новозеландська червона, бургундська, каліфорнійська.

Дослідження проводили за однакових умов утримання та годівлі. В клітках було встановлено ніпельні поїлки, для постійного забезпечення кролів чистою питною водою. Кролям згодовували корм. Годівля відбувалася з бункерної годівниці, що дозволило знизити втрату гранульованого корму майже до нуля. Роздача корму відбувалася щодня з попереднім зважуванням. Перші 30 днів досліду кролям давали корм K91-1 по 60 г на добу. Склад: обмінна енергія 283 ккал/100г, сирий протеїн 16.5% , сирий жир 3.7%, сира клітковина 5.1%, кальцій 0.9% , фосфор 0.7%, лізин 0.85%, метіонін 0.23%, триптофан 0.18%, треонін 0.56%, та 30 г сіна конюшини.

Починаючи з 60 дня, згодовували гранульований корм марки K91-2. Склад: обмінна енергія 252 ккал/100г, сирий протеїн 15%, сирий жир 3.4%, сира клітковина 9.8%, кальцій 0.8%, фосфор 0.6%, лізин 0.7%, метіонін 0.3%, триптофан 0.18%, треонін 0.48%.

З 60-90 дня добова норма корму сягала 100 г, сіна конюшини – 90 г, з 90-120 дня –140 г і сіна конюшини 120 г, відповідно.

Для досліджень було відібрано по десять кроленят різних гібридних помісей м'ясних кролів та сформовано відповідно 3 дослідних групи:

1-ша: самець новозеландська червона + самка бургундська;

2-га: самець бургундська + самка каліфорнійська;

3-тя: самець бургундська + самка новозеландська червона.

Результати досліджень:

Жива маса:

1-ї групи: 30 днів - 0,5 кг, 60 днів - 1,2 кг, 90 днів - 2,4 кг, 120 днів - 2,7 кг,

2-ї групи: 30 днів - 0,6 кг, 60 днів - 1,5 кг, 90 днів - 2,7 кг, 120 днів - 3,4 кг,

3-ї групи: 30 днів - 0,6 кг, 60 днів - 1,2 кг, 90 днів - 2,3 кг, 120 днів - 2,9 кг

Середньодобові прирости:

1-ї: 30 днів - 16.6 г, 60 днів - 23.3 г, 90 днів - 40,2г, 120 днів - 10 г

2-ї: 30 днів - 18.3 г, 60 днів - 30,2 г, 90 днів - 40,0г, 120 днів - 23.3 г

3-ї: 30 днів - 18.3 г, 60 днів - 20,1 г, 90 днів - 36.6г, 120 днів 20,1 г

Склад крові не лише визначає стан тварини, але і надає загальну уяву відносно пристосованості до умов середовища, оскільки картина крові дозволяє спостерігати різні зміни, які відбуваються у організмі тварини під впливом годівлі та утримання, що дає можливість оцінити його загальний фізіологічний стан. Матеріалом досліджень стали зразки крові кролів гібридів м'ясного напрямку продуктивності, взяті у 45- денному віці та у 90 днів. Кров для дослідження було відібрано в серологічні пробірки шляхом проколу крайової вушної вени кролів ін'єкційною голкою, місце взяття крові оброблено 70% етиловим спиртом. У пробірки для отримання цільної крові попередньо вносився антикоагулянт - 1 краплю 1% розчину гепарину на 1 пробу. Щоб уникнути гемолізу, кров у пробірки набиралась по стінці, до лабораторії кров доставлено в день її взяття.

Результати аналізу крові на 45 день по групах.

1-ша еритроцити 5.34 Т/л,гемоглобін 108.4 г/л, лейкоцити 7.34 Г/л

2-га еритроцити 6.3 Т/л,гемоглобін 112.5 г/л, лейкоцити 8.46 Г/л

3-тя еритроцити 5.49 Т/л,гемоглобін 105.4 г/л, лейкоцити 8.36 Г/л

Результати аналізу крові на 90 день по групах.

1-ша еритроцити 5.76 Т/л,гемоглобін 114.6 г/л, лейкоцити 9.6 Г/л

2-га еритроцити 5.25 Т/л,гемоглобін 112.6 г/л, лейкоцити 8.4 Г/л

3-тя еритроцити 5.13 Т/л,гемоглобін 106.4 г/л, лейкоцити 8.4 Г/л

Кількість еритроцитів, лейкоцитів та гемоглобіну у крові кролів знаходилася у межах фізіологічних норм. Слід зазначити, що майже всі показники кролів 2-ї дослідної групи знаходилися ближче до верхньої межі фізіологічних норм. Водночас, кролі, що мали гірші показники живої маси та середньодобових приростів, мали показники крові наближені до нижньої межі фізіологічних норм.

В ході досліджень відмічено досить вагоме відставання в рості кролів 1-ї та 3-ї дослідних груп. Гібриди другої групи коли самець бургундської + самка каліфорнійської порід показали набагато кращі результати, ніж вихідні породи на 10%. Такі гібриди можна вдало використовувати для виробництва м'яса в промислових масштабах, що дозволить виробляти на 10% більше продукції за такого ж споживання кормів.

Список використаних джерел

1. Ібатулін І. І., Жукорський О. М. Довідник з повноцінної годівлі сільськогосподарських тварин. Київ : Аграрна наука, 2016 336 с.

2. Калугин Ю. А. Грубые корма как добавка к гранулированным смесям для кроликов. *Кролиководство и звероводство*. 2005. № 3. С. 14–15.
3. Федорук Р. С., Лесик Я. В., Дубинка І. А. Рекомендації з ефективного ведення кролівництва. Львів : Друк НВФ «Українські технології», 2007. 60 с.
4. Цвігун А.Т. Довідник з повноцінної годівлі сільськогосподарських тварин ; за ред. Ібатулліна І.І., Жуковського О.М. Київ: Аграрна наука, 2016. 300 с.
5. Цвігун А.Т., Повозніков М.Г., Блюсюк С.М., Кураш В.Г. Повноцінна годівля – основа високої продуктивності тварин: науково-методичні рекомендації. Кам'янець–Подільський, 2005. 12 с.
6. Цвігун А. Т. Цвігун О.А. Розрахунок потреби тваринництва в кормах та кормових добавках, Кам'янець-Подільський : ПДАТУ, 2015. 16 с.

Зирянов Артем
аспірант

Науковий керівник: д.с.-г.н., професор Цвігун А.Т.
Подільський державний аграрно-технічний університет
Кам'янець-Подільський, Україна

ХАРАКТЕРИСТИКА ПРИРОДНИХ КОРМОВИХ УГІДЬ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ

В Карпатському регіоні велике розмаїття різних природних кормових угідь і різні зони мають дуже різноманітний рослинний склад, який відрізняється, як за урожайністю так і кормовою цінністю.

Субальпійська рослинність. Багата субальпійська рослинність соковитими злаково-різнотравними луками. Високо піднімаються китиці кунічників, тонконогів альпійських, костриці карпатської, мітлиці білої, трищитинників лучного і карпатського. Квітучості і соковитості лукам надає різнотрав'я - високі сині дельфінії і аконіти молдавські, великі ажурні білі парасольки дягелю, бугили, бутня. Вогниками тут горять жовті суцвіття купальниці європейської і сугайника австрійського. Колишуться на вітрі ніжні блідо-лілові китиці валеріани трикрилої [1].

На бідних щебенюватих ґрунтах розвиваються низькотравні луки з тонконогом альпійським, мітлицею скельною, біловусом стиснутим, вівсюнцем різнобарвним, ожиною волосистою. На скелях багато мохів і лишайників. Субальпійську рослинність значно змінила людина. Тут на сплосчених схилах - пенепленах знаходяться основні масиви полонин, які виникли на місці знищеного криволісся і спалених чагарникових заростей. Багатовіковий безсистемний випас дуже змінив їх видовий склад. Переважаючими компонентами травостоїв стали біловус і щучник дернистий. Жорсткі щітки біловусових пустищ вкривають 60-70% усієї площі карпатських полонин. Кормова цінність їх надзвичайно низька. Середня врожайність біловусників - 6-7 ц з 1 га.